

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-130/10

Parlament Europejski przeciwko Radzie Unii Europejskiej

Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa — Rozporządzenie (WE) nr 881/2002 — Rozporządzenie (UE) nr 1286/2009 — Środki ograniczające skierowane przeciwko osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al Kaida i talibami — Zamrożenie funduszy i zasobów gospodarczych — Wybór podstawy prawnej — Artykuły 75 TFUE i 215 TFUE — Wejście w życie traktatu z Lizbony — Postanowienia przejściowe — Wspólne stanowiska i decyzje WPZiB — Wspólny wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Komisji

Streszczenie wyroku

1. *Akty instytucji — Wybór podstawy prawnej — Kryteria — Akt Unii mający dwa cele lub dwa elementy składowe — Odwołanie się do głównego bądź przeważającego celu lub elementu — Cele lub elementy składowe związane w sposób nierozłączny — Kumulacja podstaw prawnych — Granice — Niezgodność procedur*
2. *Unia Europejska — Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa — Szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami — Rozporządzenie nr 1286/2009 — Zamrożenie funduszy i zasobów gospodarczych — Procedura umieszczania w wykazie zgodnie z rezolucjami 1267 (1999) i 1333 (2000) Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych — Wybór podstawy prawnej — Artykuł 215 TFUE*

(art. 3 ust. 2 TUE, art. 21 ust. 2 lit. c) TUE; art. 215 ust. 2 TFUE; wspólne stanowisko Rady 2002/402; rozporządzenia Rady: nr 881/2002; nr 1286/2009)

3. *Unia Europejska — Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa — Szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami — Rozporządzenie nr 1286/2009 — Zamrożenie funduszy i zasobów gospodarczych — Procedura umieszczania w wykazie zgodnie z rezolucjami 1267 (1999) i 1333 (2000) Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych — Procedura gwarantująca przestrzeganie praw podstawowych — Wybór podstawy prawnej — Artykuł 215 TFUE, a nie art. 75 TFUE — Dopuszczalność*

(art. 75 TFUE, art. 215 ust. 2 TFUE; rozporządzenie Rady nr 1286/2009)

4. *Unia Europejska — Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa — Szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom w ramach walki z terroryzmem — Wspólny wniosek Komisji oraz Wysokiego Przedstawiciela — Przesunięcie w czasie — Dopuszczalność*

(art. 215 TFUE)

5. *Unia Europejska — Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa — Szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami — Wspólne stanowisko 2002/402 — Skutki po wejściu w życie traktatu z Lizbony*

(protokół nr 36 załączony do traktatu UE, traktatu FUE i traktatu EWEA, art. 9; wspólne stanowisko Rady 2002/402)

1. Zobacz tekst orzeczenia.

(por. pkt 42–45)

2. Artykuł 215 ust. 2 TFUE może stanowić podstawę prawną środków ograniczających, w tym środków służących zwalczaniu terroryzmu, przyjmowanych przez Unię wobec osób fizycznych i prawnych, grup lub podmiotów innych niż państwa, jeżeli decyzja o przyjęciu tych środków jest objęta zakresem jej działań w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB).

W istocie chociaż walka z terroryzmem i jego finansowaniem z pewnością może wchodzić w zakres celów realizowanych w ramach przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, które w szczególności zostały wskazane w art. 3 ust. 2 TUE, to cel polegający na zwalczaniu międzynarodowego terroryzmu i jego finansowania w celu zachowania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa odpowiada jednak celom postanowień traktatów odnoszących się do działań zewnętrznych Unii, wskazanym w art. 21 ust. 2 lit. c) TUE. Zatem zwalczanie tego zjawiska może stanowić cel działań, które Unia prowadzi w ramach WPZiB, a także środków podejmowanych w celu realizacji tej polityki w ramach działań zewnętrznych Unii, w szczególności zaś środków ograniczających w rozumieniu art. 215 ust. 2 TFUE.

W związku z powyższym art. 215 ust. 2 TFUE stanowi właściwą podstawę prawną rozporządzenia nr 1286/2009 zmieniającego rozporządzenie nr 881/2002 wprowadzające niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami. W istocie rozporządzenie to ustanawia procedurę umieszczania w wykazie zgodnie z rezolucjami 1267 (1999) i 1333 (2000) Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych, która gwarantuje respektowania podstawowych praw do obrony. Zmienia ono rozporządzenie nr 881/2002, które stanowi, jeden z instrumentów, poprzez które Unia podjęła działania uzgodnione w Radzie Bezpieczeństwa, mające na celu utrzymanie pokoju i umacnianie bezpieczeństwa międzynarodowego i w świetle jego celów i treści rozporządzenie to stanowi dopełnienie decyzji podjętej przez Unię w ramach WPZiB.

(por. pkt 61, 63, 65, 71, 76)

3. Rozporządzenie nr 1286/2009 zmieniającego rozporządzenie nr 881/2002 wprowadzające niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami, zawierające gwarancje przestrzegania praw podstawowych osób umieszczonych w wykazie zgodnie z rezolucjami 1267 (1999) i 1333 (2000) Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych, może zostać przyjęte na podstawie art. 215 ust. 2 TFUE, nie zaś art. 75 TFUE.

Chociaż udział Parlamentu w procesie legislacyjnym odzwierciedla na poziomie Unii fundamentalną zasadę demokratyczną, zgodnie z którą lud uczestniczy w sprawowaniu władzy za pośrednictwem zgromadzenia przedstawicielskiego, przyjmowanie, w drodze postępowania wykluczającego udział Parlamentu, środków mających bezpośredni wpływ na prawa podstawowe osób i grup nie jest niezgodne z prawem Unii. W istocie obowiązek respektowania praw podstawowych, zgodnie z art. 51 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, spoczywa na wszystkich instytucjach, organach i jednostkach organizacyjnych Unii. Zarówno z art. 75 TFUE, jak i z art. 215 ust. 3 TFUE wynika ponadto, że akty, o których mowa w tych dwóch artykułach, zawierają niezbędne przepisy w zakresie gwarancji prawnych.

(por. pkt 81, 83, 84)

4. Artykuł 215 TFUE wymaga jedynie wspólnego wniosku Komisji oraz Wysokiego Przedstawiciela, nie wspominając o tym, aby Wysoki Przedstawiciel musiał przedstawiać odrębne uzasadnienie lub uzupełnić uzasadnienie wniosku Komisji.

(por. pkt 105)

5. Zgodnie z art. 9 protokołu (nr 36) w sprawie postanowień przejściowych, skutki prawne aktów instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii przyjętych na podstawie traktatu UE przed wejściem w życie traktatu z Lizbony zostają utrzymane w mocy do czasu uchylecia, stwierdzenia nieważności lub zmiany tych aktów na podstawie traktatów.

Jest tak w wypadku wspólnego stanowiska 2002/402 dotyczącego środków ograniczających przeciwko Osamie bin Ladenowi, członkom organizacji Al-Kaida i talibom oraz innym osobom fizycznym, grupom, przedsiębiorstwom i podmiotom z nimi powiązanym, której skutki zostały w związku z tym utrzymane po wejściu w życie traktatu z Lizbony do momentu jego uchylecia, stwierdzenia nieważności lub zmiany.

Zatem okoliczność, że traktat UE nie przewiduje wspólnych stanowisk, lecz decyzje w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, nie skutkuje uznaniem wspólnych stanowisk przyjętych przed wejściem w życie traktatu z Lizbony za nieistniejące, w przeciwnym bowiem razie art. 9 protokołu (nr 36) zostałby pozbawiony w znacznym stopniu swojej skuteczności (effet utile). Chociaż kontekst prawny obu tych kategorii aktów prawnych nie jest identyczny, wspólne stanowiska, które nie zostały uchylone, których nieważność nie została stwierdzona lub które nie zostały zmienione po wejściu w życie traktatu z Lizbony, można uznać za odpowiadające, do celów wykonania art. 215 TFUE, decyzjom przyjętym zgodnie z tytułem V rozdział 2 traktatu UE, do których odsyła ten artykuł.

(por. pkt 107–110)